

Copyright © 2014 by Vesna Dedić
Copyright © 2014 za srpsko izdanje IK Dedić

Fotografija žene sa kišobranom na koricama: Arcangel Images
Font *Lovely Grace* korišćen za naslove u ovoj knjizi dizajnirala Jana Oršolić

ISBN 978-86-89671-03-2

CIP – Katalogizacija u publikaciji dostupna je
u katalogu Narodne biblioteke Srbije, Beograd
COBISS.SR-ID 210219532

Vesna Dedić

Zauvek u srcu

Beograd, 2014.

Za Lenku

*M*oje ime je Tamara Smiljanić.
Glumica.
Poznata sam.

Znate me iz rok spotova osamdesetih, iz nekih reklama i TV serija.

Iskrena sam prema sebi i jasno mi je da sam najpopularnija kao Nadeždina najbolja drugarica.

Uvek nas fotkaju na džet-set događajima.

Vi koji ste rođeni pre 1980. znate me kao „vlasnicu najboljih nogu *Ateljea 212*“.

„Tamara, tebe svi znaju kao kraljicu površnosti“, ubacila bi sad Nadežda koja mi se na ovaj način podsmeva još od akademije kad god na njene velike brige odgovorim kratkim savetima.

Nadeždu znate iz serija, filmova i onih moćnih izveštaja sa pozorišnih premijera sa kadrovima u kojima publika više „Bravo!“ i glavna glumica dobija najveću korpu cveća.

Nadežda je baš, baš ono – zvezda.

Selebriti.

I juče i danas je na svim naslovnim stranama.

Pišu o tragediji, njenim ulogama, ljubavima...

Ima i mojih i Marinelinih fotkica uz tanke odgovore na jedno od idiotskih novinarskih pitanja:

„Šta možete da izjavite povodom činjenice da je vaša najbolja drugarica trenutno u komi?“

Šta mogu da izjavim?!

Aleksandar Mandić me zvao iz Pariza.

Dolazi večeras.

Grubi je sve vreme u Kliničkom centru.

Ne znam gde je Vladan.

Danas je ponedeljak.

U petak smo Marinela, Nadežda i ja ručale u restoranu Dragane Ognjenović.

U subotu smo igrale stotu predstavu *Tri sestre*.

Kraj je bio božanstven.

Ludilo.

Neki iz publike su plakali dok smo Marinela, Nadežda i ja, u ulogama Maše, Olge i Irine, izgovarale sa scene:

MAŠA:... *Oni odlaze danas, jedan je otišao sasvim, sasvim, sasvim, zauvek, mi ćemo ostati same da započnemo život iznova... Treba živeti... Treba živeti...*

IRINA: (spušta glavu Olgi na grudi) *Doći će vreme kad će svi saznati čemu sve to, čemu te patnje, neće biti nikakvih tajni, a dotle treba živeti... treba raditi, samo raditi...*

OLGA: (grli obe sestre) *Muzika svira tako veselo, čilo, i čovek je tako željan života! O, bože moj! Proći će vreme i mi ćemo otići zauvek, ljudi će nas zaboraviti, zaboraviće nam lica, glasove... O mile sestre, naš život još nije završen... Hajde da živimo!...*

Aplauz je trajao dugo.

Pet puta smo izlazili pred publiku.

Peti put nisu izašli Grubi i Nadežda.

Mislila sam da se ljube iza zavese opijeni vremenom koje je u našim privatnim životima teklo paralelno sa godinama izvođenja *Tri sestre*.

Ispričaću vam šta se sve tu zbilo...

U subotu se desilo sve ono što me je nateralo da napišem priču *Zauvek u srcu* ili, možda bolje, *Sve za čim juriš, baš to ti beži*.

Biće ipak „Sve za čim juriš, baš to ti beži“.

Tim rečima Nadežda je tešila svakog od nas kad bi ga uhvatila tuga zbog neispunjenih želja i promašenih očekivanja.

Odlučiće Nadežda, verujem.

Verujem kao što je i ona verovala.

„Deco, optimizam je stvar emotivno inteligentnog ponašanja“, govorila je.

Čekam već drugi dan da se probudi iz kome i nasmejana mi kaže:

„Tamara, ovaj hirurg mora da je peder čim me nije pozvao na piće, a video me голу i ovako zanosnu.“

Danas je ponedeljak.

Podne je.

Moja Nadežda je hitno operisana usled izliva krvi u mozgu u subotu u ponoć.

Nadežda Jovanović.

Napunila je dvadeset godina u vreme kada su na porodičnim okupljanjima, po pozorišnim kuluarima i u medijima standardna pitanja za devojke bila:

„Da li je završila fakultet?“

„Da li je lepa?“

„Da li perfektno govori francuski?“

„Da li igra glavne uloge?“

„Da li je normalna?“

„Da li dobro zarađuje?“

Uobičajeni odgovor bio je: „Da, daaa.“

Nadežda Jovanović.

Trideseti rođendan dočekala je svesna da se u lokalnoj prodavnici, na sastancima kućnog saveta kao i u celokupnoj srpskoj štampi sve češće postavljaju pitanja:

„Za koga je udata?“

„Za koga je bila udata?“

„Da li se ona uopšte udavala?“.

Sećam se da je zgrožena, jedne večeri u *Orsonu* izvredala Marinelu koja ju je, kao jedna od retkih bogato udatih srpskih glumica i majka tri sina, vadeći zrno kafe iz *bejlisa*, pitala:

„Nadežda, ima li onaj tvoj uopšte nameru da te ženi? Trebalo bi da imaš dete. Rodi ga, bre, više! Imaš trideset jednu godinu. A i on, šta čeka?! Ima četrdeset godina i čeka... Naći će u četrdeset drugoj neku klinku koju će da oženi kada mu ti dosadiš u tom vašem višegodišnjem konkubinatu.“

Nadežda je bacila hiljadarku na sto, ispila vino i sa njenim čarobnim osmehom, tražeći ključeve od kola po torbi, rekla:

„Da vam kažem... Ja mislim da je moj Vladan kao što je odavno zaboravio koliko ima ispita do kraja pravnog i kao što stalno zaboravlja da sipa benzin u kola, zaboravio i mene da zaprosi. Jao, deco, znate da uvek hoću da se ljubim kada popijem vino. Moram sad na izlazu ili da na'vatam nekog frajera za ljubljenje ili da kupim Vladanu tulumbe, pa da ga probudim i... da se malo ljubimo. Malo. Ćao. Imam sutra rano snimanje one scene po kiši, pa se vidimo oko podneva u bifeu.“

Već sutradan, svima u pozorišnom bifeu objavila je da se udaje i šmirantski odglumila scenu od prethodne noći.

„Dođem ja kući, odlučna da ga zaprosim. Pa, šta da radim kada me je Marinela sjebala pitanjem: 'Da li on, dušo, uopšte ima nameru da te ženi?'. On naravno spava, ovako, na stomaku, zagrlio jastuk... Prinoseći mu tulumbe, skočim ja na Bana i vrisnem da ceo Senjak čuje: 'Ljubaaavi! Buu-uudi se! Sluuuušaj! Odlučila sam. Venčaćemo se! Tulumbe, ljubavi, vidi! Vladane, hoćeš li ti mene da ženiš?'.“

„Važi, Nadežda. Spavaj. Ima li nečeg slatkog u frižideru?“

„Donela sam ti tulumbe, srećo lepa. Slušaj... Od noćas pravimo dete, svadbu i pravimo rez. Postajemo bračni par. Uzeću tvoje prezime. Nadežda Ban. Je l' tebi to okej kao

ideja? Evo živimo zajedno... šest... a? Šest godina. Beba! Zvaće se Luna ili Petar.“

„Super su tulumbe. Slušaj... Ja mislim da je to okej. Jebote... Ja sam, Jovanovićeve, potpuno zaboravio da te zaprosim.“

Slušajući ozarenu Nadeždu, Marinela je dobacila kako bi Jovanovićeve, da nije bilo nje, zaboravila da se uda i da je marketinški izvrsno što će uzeti prezime čuvene porodice beogradskih kardiologa.

Obe su mi naravno rekly da sam kraljica površnosti kada sam izrazila svoje najiskrenije mišljenje da je baš otmeno prezivati se Ban, čak i kad je izabranik iz neke radničke porodice.

„Eto, recimo... Da sam se zvala Tamara Ban, bila bih mnogo popularnija. Ili, da su bar oni moji u Smederevu odlučili da se zovem Ela, Mia, Una, Ina... nešto tako, efektno... ako već moram da se prezivam Smiljanić. I Marko me je sjebao sa njegovim Jovićević. Bedno – ni trunke glamura u prezimenima.“

Taj Nadeždin dečko, Vladan Ban, bio je duhovit, omiljen u društvu, lenj i bezbrižan.

Znate one beogradske frajere što se tripuju na eliksir mladosti Gage Nikolića, pa furaju jaknicu od jelenske kože, šetland džemper i farmerke uz bež mokasine? Sako i kravatu nije nosio ni kad bi povremeno vodio sportski blok u *Dnevniku*, a fakultet nije hteo da završi ni kad mu je predsednik stranke obećao mesto ministra za sport ako do narednih izbora diplomira.

Iskreno, niko od nas nije verovao ni da Vladanova stranka posle dvanaest godina može skinuti socijaliste sa vlasti, ni da Vladan ima nameru ikada više da uđe u hol

Pravnog fakulteta u Beogradu. Niko, osim Nadežde koja je lenjost Vladana Bana prihvatala kao deo njegovog šarma.

Sećam se kako je bio je sladak kada nam je, došavši posle neke predstave po Nadeždu, prepričavao kako je izgledalo jutro kada je Nadežda izašla iz kupatila noseći pločicu apotekarskog testa sa dve crvene linije.

„Prvi i jedini put me je seksualno angažovala bez prezerativa i došla sa pločicom! Kaže: 'Vladane ove dve crvene linije su ili tvoja kćerka Luna ili sin Petar.' Ja sam, normalno, pitao samo šta bi sad trebalo da uradim. 'Ništa ljubavi', to je rekla i odmah izračunala da je februar. Dakle, rodiće se u oktobru i biće Vaga u horoskopu. Umetnik. Bravo! Samo da ne ode u pedere kao ovaj vaš upravnik. Bolje alkos nego peder, ako već mora da bude umetnik.“

Čim sam videla da Nadežda na dan svadbe nije zakazala ni frizerski salon ni profesionalnog šminkera, ništa mi nije slutilo na dobro.

Istina, nije imala ni uzan struk kao princeza jer su Vladana smarali šefovi beogradskih lokala, pa su restoran zakazali kad je Nadežda već bila u šestom mesecu trudnoće. Da... Vladan Ban dvadeset dana nije mogao da nađe ni parking ispred opštine Savski venac, pa je matičarku preko muževljevih veza zakazala Marinela.

U iznajmljenoj venčanici Nadežda je izgledala kao veseli slon!

Srećom, mene je izabrala za kumu!

Svi u ovom gradu znaju da je Tamara Smiljanić bila i ostala, sada u kategoriji veteranki, vlasnica titule „najbolje noge Akademije“, „najbolje noge Ateljea 212“, „najbolje noge Orsona“!

Elem, ja sam bila *spiritus movens* svadbenog raspoloženja na prelepom splavu na Savi.

Budući da se, po srpskoj tradiciji, svi bave kuminim nogama – bila sam odličan izbor za kumu. Baš, baš odličan!

Solidan dekor na svadbi činile su i ostale glumice koje su mladoženju Vladana uporno angažovale na podijumu za igru.

Vladanu je bilo zanimljivije da za stolom onih napucanih smarača sa *RTS-a* časka o „julovskom šljamu od urednika i ološu od onog doušnika koji mu je preteo sportski blok u *Dnevniku*, komentatorsko mesto za utakmice fudbalske reprezentacije, pa pride dobio i stan od *Jul-a*“.

Prezirala sam sve te priče, kao i činjenicu da se Vladanovo društvo, kom se pridružio i moj ocvali suprug Marko, ubijalo od neke duvke kao da su pred trafikom u Bloku 28, a ne na svadbi.

Vladanov kum, naslednik čuvene advokatske kancelarije *Reljić*, istina bez položenog pravosudnog ispita, promovisao je svoju novu, sedamnaest godina mlađu devojkicu pred foto-reporterima *Blica* koji su otkupili prava za snimanje svadbe. Mladana je bila prosto opčinjena time što đuska sa najpoznatijim glumcima i voditeljima koje je do juče gledala samo u svojoj omiljenoj emisiji *Bliže*.

Nadeždina mama Senka provela je sve vreme na svadbi objašnjavajući rođacima kako je Vladan divan. Proveravajući da li je pečenje ukusno, te večeri je milion puta izgovorila:

„Divan, divan je Vladan. Evo, uskoro će da završi fakultet, a vodiće ponovo i sportski blok u *Dnevniku* čim sklone ovu *julovsku* bagru.“

Senka se te noći zauvek naljutila na svoju rođenu sestru Olgu, koju sam, pokoj joj duši, obožavala. To se za moje

emocije prema Senki već ne bi moglo reći. Tetka Olga je dirljivi prizor prvog plesa mladenaca prokomentarisala kao carica-proročica:

„Po mom mišljenju, šteta je što se Nadežda nije udala za Aleksandra Mandića. Imao je i glas i stas. Evo ga sad u Parizu – uspešan arhitekta. Sa ovim Petrom Panom, naša Nadežda se neće usrećiti.“

I kada je prošle godine umirala u apartmanu bolnice *Sveti Sava*, svoju „najlepšu Nadeždu“ je uvek pitala šta radi onaj „Pan“ i šta radi „ona senka od Senke“.

Nadežda i ja smo se često smejale prisećajući se Olge koja je svakom lekaru i medicinskoj sestri skretala pažnju na to da je ona tetka glumice Nadežde Ban.

„I liči na mene, doktore. Jako ste slatki, doktore. Gde su bili takvi frajeri kada sam ja bila za udaju?!“, govorila bi tetka Olga.

Moj favorit na svadbi bila je Vladanova mama.

Gospođa Marija Ban!

Po svakom njenom gestu moglo se zaključiti kako je ubeđena da se svadba organizuje pre svega zbog toga što je ona dozvolila sinu da kaže „da“, a ne zbog neke voljene, trudne ili kakve već supruge. Samoj sebi ona je bila glavna zvezda svadbe. Obučena u belo *Armanijevo* odelo, vitka i raskošne crvene kose, užasno je nervirala Nadeždinu mamu Senku koja je svilenim cvetnim kompletićem prikrivala trideset kilograma viška nagomilanih posle smrti Nadeždinog oca. Vladanova mama je takođe bila udovica, ali imala je i dečka, svoju staru školsku ljubav koja je imala biznis u Ukrajini.

Iskreno, sve smo je pljuvale u trenucima kada bi se sa dečkom „od sto ljeta“ držala za ruke, ali i zavidele joj nadajući se da će i nas sustići takva fatalna ljubav.

Siže iz snova: Posle trideset godina, na aerodromu sretnoš frajera iz odeljenja, nekad najdosadnijeg štrebera. Ispostavi se da si mu, tokom svih decenija dok se bogatio, baš ti bila tiha patnja – nedostižna glavna riba iz škole koja se tada pržila na idiote iz kafića u koji njemu mama nije dozvoljavala da ide. On se zaljubi. Ti se zaljubiš i... onda putujete i na terasi *Hiltona*, uz tartufe i šampanjac, ogovarate sve koje ste poznavali. Naravno, s akcentom na bivšeg muža i bivšu ženu koji vas nikada nisu shvatali.

I Vladanova i Nadeždina mama su na zdravice „pa, da u ovo doba sledeće godine šetate kejom sa unukom“ odgovarale kako im to ne pada na pamet jer su se načuvale dece i nakuvale ručkova. Obavezno bi dodale kako je sad došlo njihovo vreme za uživanje.

Sluteći da će se uskoro desiti 5. oktobar, Nadeždi smo nazdravljali sa:

„I da rodiš sina! I da mu predsednik ne bude Slobodan Milošević!“

Jedno vreme mi se činilo da se udala u pravom trenutku.

Bila je na vrhuncu popularnosti, Vladan je posle pobede svoje stranke na izborima ponovo počeo da vodi sportski blok u *Dnevniku* i svake večeri je pričao sa sinom Petrom, mazeći joj stomak.

„Znaš, Tamara... Taj osećaj večne pripadnosti jedno drugom je fascinantan. Ne možemo da dočekamo da vidimo Petra. Znaš šta nam samo remeti osećaj da smo sada jedino mi važni, da smo porodica? Zvuk mobilnog sa melodijom *Marš na Drinu*. Tu melodiju je Vladan stavio uz brojeve i moje i njegove keve“, grohotom se smejala i uništavala Karađorđevu šniclu ne obraćajući pažnju na moju priču o holivudskim divama koje i u trudnoći ostanu vitke.

Časopisi su bili puni romantičnih tekstova i predivnih fotografija sa svadbe „junakinje najgledanije domaće serije“, sa partija „na kom se popularna glumica pojavila u već po-odmakloj trudnoći“, iz parka „u kom je skladni par svog mezimca izveo u prvu šetnju“, sa prvog Petrovog rođendana „koji su srećni roditelji obeležili u elitnom restoranu na Senjaku“, sa modne revije „na kojoj se popularna glumica pojavila u društvu kume Tamare ostavivši mezimca na čuvanje tati Vladanu Banu, poznatom sportskom komentatoru“ ...

„Divno, mila! Zasnovala si porodicu! Najvažnije za javnu ličnost je da bude udata. Bravo! Odmah zaposli ženu koja će o toj porodici brinuti dvadeset četiri časa. Dušo... ako hoćeš da budeš uspešna i da sačuvaš brak – to će te koštati trista maraka mesečno. Zapamtila?“ , rekla joj je Marinela, prelistavajući u pozorišnom bifeu časopise pune Nadeždinih osmeha.

Za razliku od mene, Nadežda je smatrala da je Marinela skorojevička koja u svojoj kući na Senjaku, pored muža i troje dece, svakog dana gleda desetak nekultivisanih lica: guvernanti, čistačica, dobavljača, šofera, baštovana...

Istina, Nadežda se nikada, pa ni dok je studirala glumu, nije pržila na slavu i bogatstvo i, gde god je imala priliku, govorila je:

„Pa, nemam valjda muža i dete da bi sa njima vreme provodila kućna pomoćnica?! Ja hoću da uživam u predanosti porodici. Ja stvarno uživam. Meni je, Tamara, lepo.“

Razdragana, smejala se dečku upravnika pozorišta koji je, videvši je u tržnom centru kako u trenerci i sa kosom vezanom u rep vuče kolica sa namirnicama i Petra na kolicima, prošaputao:

„Draga, ti si zvezda. Ne možeš da šetaš gradom kao domaćica iz Sremčice. Pukla si, mila. Pod hitno moraš na refrešing. I pet kila manje, dušo. Kad ti kaže tvoj drug, poslušaj.“

„Ma, mani me se s tim pederskim forama. Idi, bre, prodaj tu priču onim tvojim estradnim babama. I svrati kod nas jedno veče na princez krofne – da te malo podgojim.“

Kada je došla kući, Vladan Ban je iz kesa sa nazivom tržnog centra izvadio limenku piva i plastičnu posudu sa maslinama, a potom se ispružio na trosedu. Nadežda je pakovala meso u zamrzivač i istovremeno sklapala Petru igračkicu iz *kindera*.

„Jesi li kupila neku pršuticu? Baci mi malo na tanjirić“, rekao je Vladan.

Stavila je pršutu na tanjir, meso u zamrzivač, Petra u kadu, kartone u smeće, konzerve u ostavu i, stojeći nasred sobe, prepričavala komentar upravnikovog dečka na njen izgled.

„Sve to ne bi bilo tako, Vladane, kada bi se ti bar malo pozabavio Petrom ili nabavkom ili bilo čime iz realnog života“, rekla je Nadežda uvijajući Petra u bade-mantil.

Vladan je ustao, prošetao do frižidera, otvorio novu limenku piva i vratio se na trosed panično napipavajući daljinski za televizor, koji je ostao ispod njegovih leđa.

„Komentare tog estradnog, pederskog šljama ne želim da slušam u svojoj kući“, rekao je i potom opsovao kada mu je tanjirić pao sa stomaka.

Ja znam da je Nadežda patila kada su u jednom tabloidu objavili njenu fotografiju sa pijace. Zumirali su joj bubuljicu na licu i uokvirili podočnjake. Iznad fotografije je stajao naslov:

„Diva ili spremačica?!“

Nadežda je bila odlučna da se u okvirima tradicionalnih bračnih obaveza kreće vešto kao i na daskama kada je igrala role kod najzahtevnijih reditelja.

I svi su se divili njenoj snazi.

I vedrini!

I ja sam joj se divila.

Plakala sam s njom kad mi je jedne večeri kroz suze priznala kako sa Vladanom mesecima nije vodila ljubav i kako svake večeri očekuje da je muž, nakon što dete zaspi, nežno zagrlji i kaže:

„Nadežda, ti si moje savršenstvo! Čudo!“